პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა კომიტეტისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по делам физической культуры и спорта при Совете Министров Грузинской ССР и Грузинского республиканского Совета профсоюзов

გამოცემის მე-9 წელი

№ 34 (633) | კვირა, 26 აპრილი, 1953 წ. | ფასი 80 კაპ.

აქტივზე დაყრდნობით გავაძლიეროთ ფიზკულტურულ-სპორტული მუშაობა

დღითიდღე იზრდება ჩვენი სამშობლოს ძლიერება, სულ უფრო ნაყოფიერი ხდება საბჭოთა პატრიოტების შემოქმედებითი შრომა, მწყობრში დგებიან ახალი გიგანტური საწარმოები. საბჭოთა ადამიანები, რომლებიც გამსჭვალული არიან გმირული კომუნისტური პარტიის, საბჭოთა მთავრობისადმი უსაზღვრო სიყვარულით, შრომითი სასწაულებს ახდენენ, ქმნიან ახალს, ნოვატორული წინადადებებით აუმჯობესებენ საწარმოო პროცესებს, ყოველმხრივ ხელს უწყობენ მშრომელთა კეთილდღეობის ამაღლებას, თავიანთი წვლილი შეაქვთ მთელ მსოფლიოში მშვიდობის განმტკიცების საქმეში.

კომუნისტური საზოგადოების აშენებისათვის ბრძოლის ამ გმირულ დღეებში ფიზკულტურული და სპორტული ორგანიზაციების წინაშე მეტად საპასუხისმგებლო ამოცანა დგას — დაეხმარონ პარტიას კომუნიზმის ახალგაზრდა მშენებელთა აღზრდაში, სამშობლოს მისცენ ფიზიკურად და სულიერად ძლიერი, დაბრკოლებათა შეუპოვრად გადამლახავი, საბჭოთა ქვეყნის უსაზღვროდ ერთგული თაობა.

იმისათვის, რომ პირნათლად შევასრულოთ დაკისრებული მოვალეობა, შეუნელებელი ენერგიით უნდა ვიბრძოლოთ ფიზკულტურისა და სპორტის მასობრივობისათვის. წარმატებას მხოლოდ ამ გზით მივაღწევთ, ხოლო ამისათვის კი აუცილებელია მაღალკვალიფიციური საზოგადოებრივი კადრების — მტკიცე აქტივის შექმნა.

საბჭოთა ფიზკულტურული მოძრაობის ერთ-ერთი დამახასიათებელი თვისება ის არის, რომ იგი ეყრდნობა ფიზკულტურელთა თვითმოქმედებას, თავისი რიგებიდან აწინაურებს ახალ-ახალ აქტივისტებს, რომლებიც ხელმძღვანელობენ მუშაობის სხვადასხვა უბნებს. საზოგადოებრივი აქტივი ჩვენი ოქროს ფონდია. საბოლოო ანგარიშში მასზეა დამოკიდებული მასობრივობის, ამ მნიშვნელოვანი საქმის, წარმატება.

ფიზკულტურული აქტივის მუშაობა ნაყოფიერი იქნება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სისტემატურად, განუწყვეტლივ ვიზრუნებთ მისი კვალიფიკაციის ამაღლებაზე. ყოველთვის უნდა გვახსოვდეს, რომ აქტივი იზრდება და მუშაობის ახალ ჩვევებს იძენს მხოლოდ პრაქტიკულ მუშაობაში, ამიტომ ჩვენი ვალია ხშირად შევამოწმოთ აქტივისტების საქმიანობა, დავეხმაროთ მათ საჭირო ლიტერატურით, კონსულტაციით, შევასწავლოთ ძირეული ფიზკულტურული კოლექტივების ხელმძღვანელობის ხელოვნება, განვაზოგადოთ და ფართოდ დავნერგოთ მოწინავე ფიზორგების, საზოგადოებრივი ინსტრუქტორების, მსაჯების მუშაობის კარგი მაგალითი.

პრაქტიკა მოწმობს, რომ იქ, სადაც მოწოდების სიმაღლეზე არ დგას ფიზკულტურული აქტივი, სადაც არ აფასებენ მის მნიშვნელობას, იქ მუშაობა სავალალო მდგომარეობამდეა მისული. აბაშის, ახმეტის, ჩხოროწყუსა და სხვა რაიონებში მივიწყებულია აქტივთან მუშაობა. კასპის ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა რაიონულ კომიტეტს ჯერაც არ შეუქმნია აქტივი, ხოლო მაიაკოვსკის რაიონის ფიზკულტურის კომიტეტმა, რომლის მუშაობის შესახებ დღეს წერილს ვაქვეყნებთ, თითქოს შექმნა აქტივი, მისი სია კი არის კომიტეტში, მაგრამ აქტივის გაკეთებული საქმე არ ჩანს, ფიზკულტურული მუშაობა რაიონში ჩაშლის პირამდეა მისული.

ფიზკულტურული მოძრაობის მასობრივობის ინტერესები მოითხოვს, რომ კომიტეტები და სპორტული საზოგადოებები ხშირად ატარებდნენ ფიზკულტურული აქტივის შეკრებას, ხელმძღვანელი ორგანოების მუშაკები ესაუბრონ მათ სპორტული ცხოვრების მნიშვნელოვან საკითხებზე. აქტივის კრებები, რომლებიც ქვევიდან კრიტიკის ნიშნით ჩატარდება, დიდ დახმარებას გაუწევს და შინაარსიანს გახდის კომიტეტების, საზოგადოებათა მუშაობას.

აქტივის შემოკრება და მასზე დაყრდნობით მუშაობის გაშლა განსაკუთრებით სჭირდებათ რაიონულ კომიტეტებს. ისინი ვერავითარ შემთხვევაში ვერ მიაღწევენ სასურველ მიზანს, თუ აქტივი — ფიზკულტურული მუშაობის მებრძოლი ბირთვი — მათ მხარში არ ამოუდგება. უნდა მივიზიდოთ და მუშაობაში ჩავაბათ ისეთი ადამიანები, რომლებიც მოწინავენი არიან და სათანადო ავტორიტეტით სარგებლობენ. ასეთები რაიონში ბევრი მოიძებნება. საჭიროა მხოლოდ ისინი საქმით დავაინტერესოთ, მივცეთ მათ კონკრეტული დავალება, გავაპიროვნოთ სპორტის ცალკეულ სახეობებზე, მოვაწყოთ მათთვის სემინარები, ლექციები. ჩვენ დაუღალავად უნდა ვიმუშაოთ აქტივთან, დავეყრდნოთ მას, ვიზრუნოთ მისი კვალიფიკაციისა და იდეური დონის ამაღლებაზე.

მიმდინარე წელს ნიშნოსნებისა და თანრიგოსნების მომზადებაში წარმატების მოპოვებაში უდიდესი როლი აკისრია აქტივს. მის უნარიან მუშაობაზეა დამოკიდებული მასობრივ ღონისძიებათა სანიმუშოდ ჩატარება, სექციების მუშაობაში ახალგაზრდების მოზიდვა, ძირეული ფიზკულტურული კოლექტივების ორგანიზაციული განმტკიცება.

აქტივთან მჭიდრო კავშირში, კომკავშირული ორგანიზაციების დახმარებით ვიბრძოლოთ რესპუბლიკაში ფიზკულტურისა და სპორტის მასობრივობისათვის!

☆

ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა
სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა საბჭოთა კავშირის მარშალ ს. მ. ბუდიონის ლენინის ორდენით დაჯილდოების შესახებ

საბჭოთა კავშირის მარშალ ს. მ. ბუდიონის დაბადების სამოცდაათ წლისთავთან დაკავშირებით და საბჭოთა სახელმწიფოს წინაშე მისი თვალსაჩინო სამხედრო დამსახურების აღსანიშნავად ამხ. სიმონ მიხეილის-ძე ბუდიონი დაჯილდოებულ იქნას ლენინის ორდენით.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
კ. ვოროშილოვი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ნ. პეგოვი.

მოსკოვი, კრემლი. 1953 წლის 24 აპრილი.

საგაზაფხულო მასობრივი მძლეოსნური კროსი

საკავშირო პროფსაბჭოსა და საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებით 17 აპრილიდან 1 ივნისამდე ტარდება 1953 წლის საგაზაფხულო მასობრივი მძლეოსნური კროსი.

კომკავშირულ და პროფკავშირულ ორგანიზაციებს, აგრეთვე სპორტსაზოგადოებათა საბჭოებს წინადადება მიეცათ გულდასმით მოემზადონ მომავალი საინტერესო შეჯიბრებისათვის, ჩაატარონ სათანადო მუშაობა, რათა კროსში მონაწილეობა მიიღონ ფიზკულტურელთა ფართო მასებმა და ნაჩვენები იქნეს მაღალი ტექნიკური შედეგები.

საგაზაფხულო კროსი მოეწყობა წარმოება-დაწესებულებათა, კოლმეურნეობათა, საბჭოთა მეურნეობათა, სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების ფიზკულტურულ კოლექტივების პირად-გუნდურ პირველობაზე.

შეჯიბრების პროგრამაშია რბენა დასერილ მიდამოში მთ კომპლექსის მიხედვით: გოგონათათვის — 500 და 1.000 მეტრზე, ხოლო ჭაბუკებისათვის 1.000 და 3.000 მეტრზე. ქალთათვის კროსი მოეწყობა 500, 1.000 და 2.000 მეტრზე, ვაჟთათვის — 1.000, 3.000 და 5.000 მეტრზე.

კროსი ჩატარდება მძლეოსნობის წესების მიხედვით.

* * *

19 აპრილს საგაზაფხულო მასობრივი მძლეოსნური კროსის პირველი დღე მოეწყო ლენინგრადში. კიროვის სახელობის კულტურისა და დასვენების ცენტრალურ პარკში, ზღვისპირა პარკის ხეივნებსა და სოსნოვკაში ქალაქის ფიზკულტურული კოლექტივების წარმომადგენლები ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ სხვადასხვა მანძილებზე რბენაში. კიროვის კუნძულებზე გაიმართა ლესგაფტის სახელობის ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტუდენტთა ტრადიციული კროსი, მიძღვნილი თავიანთი ამხანაგის ს. სებეიკინისადმი, რომელიც გმირულად დაიღუპა სამშობლოსათვის ბრძოლაში. მრავალმა მძლეოსანმა შეჯიბრება დაამთავრა მაღალი შედეგებით.

მოსკოვის პირველობაზე

„კრილია სოვეტოვის" ფიზკულტურის სასახლეში დამთავრდა მოსკოვის პირველობა კლასიკურ ჭიდაობაში წონითი კატეგორიების მიხედვით პირველ ადგილებზე გამოვიდნენ ი. ბორიაკინი („დინამო"), ა. ლენცი („ისკრა"), ლ. შირშაკოვი („შრომითი რეზერვები"), ვ. იაკოვლევი („დინამო"), ლ. ანფინოგენოვი (ცდსა), ა. ვანინი (ცდსა) და ა. პარფენოვი („დინამო").

გუნდურ ჩათვლაში გაიმარჯვეს საბჭოთა არმიის ცენტრალური სახლის სპორტსმენებმა.

სპორტული წოდებების მინიჭება

სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის მთავარი სამმართველოს ბრძანებით სპორტის ოსტატის წოდება მიენიჭათ თბილისელ სპორტსმენებს—გ. ჩიტაიშვილს (ჭიდაობაში), გ. ბეგთაშევს (ტყვიით სროლაში), ო. ქორქიას, გ. ყიჰმელაშვილს, ვ. გურსკის (ტანვარჯიშში), ქ. გაგნიძეს, ა. კილაძეს, ნ. გაგნიძეს, ა. ჭკუასელს (ფეხბურთში), ვ. ლავრინენკოს (ცურვაში).

ხალხთა სტალინური მეგობრობა

ლენინგრადი — ქუთაისი

— ლენინგრადიდან თქვენს სახელზე წერილია. — ქარხანაში მისვლისთანავე მაგება მკვრივი აგებულობის ჭაბუკმა კომკავშირის კომიტეტის მდივანს და კონვერტი მოაწოდა. მან სწრაფად გახსნა წერილი, წაიკითხა და აღფრთოვანებით წარმოთქვა:

— ლენინგრადის ლიტოპონის ქარხნის სპორტსმენები სოციალისტურ შეჯიბრებაში გვიწვევენ!

ქუთაისის ლიტოპონის ქარხნის ახალგაზრდები დიდი აღფრთოვანებით შეხვდნენ ლენინგრადელთა პატრიოტულ წამოწყებას. მათ გამოთქვეს ერთსულოვანი მოწონება ამ საქმიანი ურთიერთობის დამყარების გამო და ვალდებულება იკისრეს სრული მზადყოფნით შეხვედროდნენ ახალ სპორტულ სეზონს.

უკვე რამდენიმე თვე გავიდა, რაც ლენინგრადის ჟოროვსკის სახელობის ლიტოპონის ქარხნისა და ქუთაისის სპორტსმენ ახალგაზრდებს შორის სოციალისტური შეჯიბრება გაიშალა, მეგობრული მიმოწერა დაიწყო.

გასული სამეურნეო წელი და სპორტული სეზონი ქუთაისელმა ლიტოპონელმა სპორტსმენებმა თვალსაჩინო მიღწევებით დაამთავრეს. ყველამ გადაჭარბებით შეასრულა დავალება. „ქიმიკოსის" ძირეული ფიზკულტურული კოლექტივის 217-მა წევრმა, რომლებიც ფეხბურთის, კალათბურთის, ჩოგბურთის, ძალოსნობისა და სხვა სექციებში არიან გაერთიანებული, საუკეთესო შედეგები მოიპოვა ქალაქის მასშტაბით. საქალაქო პირველობაზე ლიტოპონელებმა კალათბურთსა და ცურვაში პირველი ადგილები დაიკავეს, ხოლო ძალოსნობასა და ფრენბურთში — მეორე. წარმატებით შესრულდა ფიზკულტურული კადრების, თანრიგოსნებისა და ნიშნოსნების მომზადების დავალება.

დიმიტრი ხორავა, ერთ-ერთი პირველი რომ აღფრთოვანა ლენინგრადელთა წერილმა, საუკეთესო მოცურავეა. მან შარშან 100 მეტრზე ცურვაში ქალაქში პირველი ადგილი დაიკავა. იგი ამჟამად მოცურავეთა სექციის ხელმძღვანელობს და სისტემატურად ატარებს მეცადინეობას. მის მიერ გეგმის შესრულების მაჩვენებელი ყოველთვის 200 პროცენტს აღემატება.

სპორტის ამ სახეობას მისდევენ ლიტოპონელი ახალგაზრდები. მათ განსაკუთრებით აინტერესებთ ჩოგბურთი. ქარხნის ჩოგბურთის კეთილმოწყობილ მოედანზე თითქმის ყოველ საღამოს ვარჯიშობენ ისინი სპორტის ამ მიმზიდველ სახეობაში. ბარიტონის საამქროს სტახანოველი გივი მამაცი, ტექნიკოსი ოთარ ხობილაძე და სხვები საუკეთესო ჩოგბურთელები არიან.

სპორტში თვალსაჩინო წარმატებები აქვთ მექანიკური საამქროს ზეინკალს ძალოსან დავით ჩირგვილაძეს, ცვლის უფროსს ალპინისტ დავით ახალაძეს და მრავალ სხვას. ქარხნის დირექტორი კონსტანტინე მონცელიძე, რომელიც სპორტსაზოგადოება „ქიმიკოსის" ძირეული კოლექტივის საბჭოს თავმჯდომარეა, ერთ-ერთი საუკეთესო სპორტსმენია. მან გასულ წელს საქალაქო პირველობაზე გამართულ შეჯიბრებაზე პირველი ადგილი დაიკავა ჭადრაკში.

წელს ქარხნის კოლექტივის ცხოვრებაში მნიშვნელოვანი მოვლენა მოხდა. მიღებულ იქნა კომუნიზმის დიად მშენებლობათა დაკვეთა. ყველა, როგორც ერთი კაცი, სტახანოვურ ვახტზე დადგა და წარმატებით შეასრულა საპატიო დავალება. ამ დღეებში ქარხნის ეზოდან საზეიმოდ გავიდა ას ტონამდე საღებავით დატვირთული ეშელონი სტალინგრადისა და კუიბიშევის მიმართულებით. საპატიო დაკვეთების შესრულებაში აქტიურად მონაწილეობდნენ სპორტსმენები. ამ მნიშვნელოვან მოვლენასთან დაკავშირებით ახალგაზრდებმა ერთსულოვნად გადაწყვიტეს ლენინგრადელი მეგობრებისადმი წერილის გაგზავნა. მრავალი საყურადღებო წინადადებით შეავსეს მათ წერილი:

„ქარხნის კოლექტივი, რომელიც სისტემატურად ასრულებს საწარმოო გეგმას, ამავე დროს განსაკუთრებული ენთუზიაზმით მუშაობს კომუნიზმის დიად მშენებლობათა დაკვეთების შესასრულებლად. ჩვენ ამ საქმეში ყოველთვის მივიღებთ აქტიურ მონაწილეობას და ამასთან გადაწყვეტილი გვაქვს ყველა სპორტსმენი გახდეს სტახანოველი. ვალდებულებას ვკისრულობთ დამატებით მოვამზადოთ 35 ნიშნოსანი, 5 ინსტრუქტორი, სისტემატურად მოვაწყოთ შეჯიბრება და კიდევ უფრო გავაფართოოთ სპორტული ბაზები".

ამ დღეებში ქარხანაში მოვიდა ცნობა, რომ სპორტსაზოგადოება „ქიმიკოსის" პირველობა სპორტის სხვადასხვა სახეობაში გათამაშდება სტალინგრადში. ლიტოპონელი სპორტსმენები დიდი სიხარულით შეუდგნენ გმირ ქალაქში გამგზავრებისათვის სამზადისს.

ქუთაისელი ლიტოპონელები, რომლებიც ახლა სპორტსმენებთან ვახტზე დგანან, ჩვენი ქვეყნის სხვა კოლექტივებთან ერთად შეჯიბრებაში ... რა თავიანთ ლენინგრადელ მეგობრებს, კიდევ უფრო გაღრმავებენ მათთან ურთიერთობას, გაუზიარებენ თავიანთ გამოცდილებას შრომასა და სპორტში ახალ წარმატებათა მოსაპოვებლად.

გ. ციციშვილი.

ს უ რ ა თ ზ ე: მოწინავე სტახანოველი, პირველთანრიგოსანი დ. ხორავა მუშაობის დროს.

საქართველოს 1953 წლის ჩემპიონები ფარიკაობაში

შ. დარასელია. ა. ბათმანოვი. ჯ. ზენაიშვილი. გ. ჩხაიძე. თ. ჭირაქაძე.

როცა ვერ აფასებენ კადრების მნიშვნელობას

— რა ვქნა! განაცხადა ფიზკულტურისა და სპორტის მაიაკოვსკის რაიონული კომიტეტის თავმჯდომარემ ნ. ზივზივაძემ, — საოლქო კომიტეტს დღემდე არ გამოუგზავნია ჩვენთვის საზოგადოებრივი კადრების, ნიშნოსანთა და თანრიგოსანთა მომზადების გეგმა.

საოლქო კომიტეტი კი ირწმუნება, გეგმები დიდი ხანია გავაგზავნეთო. ამან ერთგვარად კიდეც განსაზღვრა ის სავალალო მდგომარეობა, რომელიც ამ მხრივ მაიაკოვსკის რაიონში შეიქმნა. ცხადია, საქმე მარტო გეგმაში როდია. განა ფიზკულტურის კომიტეტს მანამდე არ უნდა გაეშალა მუშაობა? მაგრამ გეგმა მხოლოდ საბაბია. ამ საბაბს უკან იმალება ის უსისტემობა, მოუქნელობა და უინიციატივობა, რომელიც აქ ფიზკულტურულ საქმიანობაში დამკვიდრდა.

გასულ წელს, როცა კომიტეტის თავმჯდომარედ ვ. ოკრიბელაშვილი მუშაობდა, უნდა მოემზადებინათ ფიზკულტურის ძირეული კოლექტივის 22 თავმჯდომარე, 15 ფიზორგი, 23 საზოგადოებრივი ინსტრუქტორი, 7 მსაჯი. მაგრამ ამ დავალების შესასრულებლად რაიონში თითქმის არაფერი გაკეთებულა. თანრიგოსანთა მომზადების გეგმის შესრულებას მხოლოდ სკოლების ხარჯზე ცდილობდნენ, თუმცა თავი აქაც ვერ გამოიჩინეს. 56 ჭაბუკი თანრიგოსნის ნაცვლად მოამზადეს 15, 35 მესამეთანრიგოსნის ნაცვლად — 5, ხოლო მეორე და პირველთანრიგოსნებიდან არც ერთი. რაიონში არ ყავთ მეტნაკლებად ცნობილი მოწინავე სპორტსმენები. ასეთივე მდგომარეობაა ნიშნოსანთა მომზადებაში. მშთ პირველი საფეხურის 563 ნიშნოსნის ნაცვლად მომზადდა 163, მეორე საფეხურის 32 ნიშნოსნიდან — არც ერთი. იმშთ ნიშნოსნის მომზადების გეგმა მხოლოდ 75 პროცენტით შესრულდა.

ფიზკულტურის რაიონული კომიტეტის ცნობით რაიონში 1952 წელს სპორტულ სექციებში გაერთიანებული იყო 3.041 კაცი. სინამდვილეში კი აღმოჩნდა მხოლოდ 1.800. არ მუშაობდნენ სექციები, რაიონი ნაკლებად მონაწილეობდა საოლქო ღონისძიებებში ან დაუკომპლექტებელი გუნდებით გამოდიოდა.

რაიონში გასული წლის დეკემბრიდან ფიზკულტურულ მუშაობას ხელმძღვანელობს ფიზკულტურის ინსტიტუტის კურსდამთავრებული ნ. ზივზივაძე, რომელმაც კომიტეტის მუშაობაში თითქოს სცადა აქტივის ჩაბმა, მაგრამ დაწყებული კარგი საქმე ბოლომდე ვერ მიიყვანა. მაგალითად, ფიზკულტურის კომიტეტის წევრია კომკავშირის რაიკომის მდივანი ე. არწივიძე. მისი დახმარება მხოლოდ იმით განისაზღვრება, რომ რაიკომის ბიუროს მიერ ფიზკულტურული მუშაობის საკითხის განხილვისას „საპროგრამო" სიტყვების წარმოთქმით კმაყოფილდება, პრაქტიკულად კი არაფერს აკეთებს. რაიკომი ზოგჯერ არასწორ დადგენილებასაც იღებს. მაგალითად, 14 მარტს ბიუროს სხდომაზე განიხილეს საზოგადოებრივი კადრების მომზადების საკითხი და დადგენილებით დაავალეს (!) ფიზკულტურის რაიონული კომიტეტის თავმჯდომარეს უზრუნველყოს საზოგადოებრივი კადრების მომზადება. თითქოს მას ეს ასეთი მითითების გარეშე არ უნდა გაეკეთებინა.

ფიზკულტურის კომიტეტს სამუშაო გეგმა განუხორციელებელი რჩება. იანვარში უნდა ჩატარებულიყო რაიონის პირველობა ჭადრაკში, მარტში — ფეხბურთში, მაგრამ ეს არ გაკეთებულა. მოიმიზეზეს, ასეთი მასობრივი ღონისძიება დიდ დროს თხოულობსო (!). ხშირად სამუშაო გეგმა ფორმალურად, ან სულაც არ დგება. რაიონში საზოგადოებრივი კადრების ხუსტი მომზადება იმის შედეგია, რომ ამ საქმეს სათანადოდ არ ხელმძღვანელობენ. კომიტეტის სხდომაზე ერთხელაც არ უმსჯელიათ საზოგადოებრივი კადრების მომზადების შესახებ. არ ჩატარებულა თათბირი ან სემინარი ძირეული ფიზკულტურული კოლექტივების თავმჯდომარეებისათვის. კომიტეტის ახალმა თავმჯდომარემ ისიც არ იცის, თუ როგორ უნდა მომზადდეს საზოგადოებრივი კადრები. მუშაობის ნორმალურად წარმართვას ხელს უშლის ისიც, რომ რაიონში ცოტაა სპორტული ნაგებობა და ინვენტარი. რაიონულ ცენტრში ერთი სპორტული დარბაზიც კი არ აქვთ. სპორტული მოედანი, რომლის შეკეთება-შემოღობვაზე გასულ წელს 7.000 მანეთი დაიხარჯა, მაინც შემოუღობავი დარჩა და პირუტყვთა სათარეშოდ გადაიქცა.

საზოგადოებრივი კადრების ნაკლებობა განსაკუთრებით საკოლმეურნეო ფიზკულტურულ კოლექტივებში იგრძნობა. მათი მუშაობა მხოლოდ საწევრო შესატანების მიღებით ამოიწურება. დიმელი ახალგაზრდობის მრავალგზის თხოვნის შემდეგ კოლმეურნეობამ გამოყო მიწის ნაკვეთი. ახალგაზრდებმა მოედანი მოაწყვეს, მაგრამ კარის წინ მდგომი თუთის ხე მოედანს სავარჯიშოდ გამოუყენებელს ხდის. სოფელ დიმისა და ვარციხის საკოლმეურნეო მოედნებს პირუტყვი დაპატრონებია. სოფელ ფერსათის კოლმეურნეობის სპორტული მოედანი გადახნეს. მოედნისა და საზოგადოებრივი კადრების გარეშე დარჩნენ წითელხევის, პირველი და მეორე ობჩისა და სხვა სოფლების ახალგაზრდები.

მაიაკოვსკის რაიონში ფიზკულტურულ-სპორტული საქმიანობა ძირეულად უნდა გაუმჯობესდეს. ამისათვის საჭიროა კომკავშირული და ფიზკულტურული ორგანიზაციების ხელიხელ ჩაკიდებული მუშაობა.

ო. გელაშვილი,
სპეციალური კორესპონდენტი.

წერილი რედაქციას

რა უშლის ხელს თბილისში ფეხბურთის განვითარებას

ფეხბურთს, როგორც სპორტის უაღრესად მასობრივ სახეობას, ფიზკულტურულ მოძრაობაში ერთ-ერთი წამყვანი ადგილი უჭირავს. ფეხბურთი ახალგაზრდობას უნერგავს საუკეთესო ფიზიკურ და მორალურ თვისებებს, ნებისყოფას. ამიტომ არის, რომ იგი ჭეშმარიტად ხალხურ თამაშად გადაიქცა.

ჩვენი რესპუბლიკის წამყვან ფეხბურთელთა კოლექტივებს არაერთხელ უსახელებიათ თავი საერთაშორისო და საკავშირო შეჯიბრებებზე, ღირსეულად დაუცავთ რესპუბლიკის სპორტული სახელი. საქართველოში ყველა პირობა არსებობს ფეხბურთის უფრო ფართოდ განვითარებისათვის, მაგრამ ამ მნიშვნელოვან საქმეს აფერხებს ზოგიერთი ხელშემშლელი მიზეზი. ამ წერილში ჩვენ გვინდა სწორედ ამ საკითხზე შევჩერდეთ.

როგორც ცნობილია, მიმდინარე წელს მოეწყო ორი გათამაშება — „სეზონის გახსნის პრიზზე" და ჭაბუკთა გუნდების შეხვედრები. პირველში მონაწილეობდა 30 გუნდი, ხოლო მეორეში მხოლოდ ათი, ამათგან ოთხი გუნდი ვაჟთა 35-ე სკოლიდან, თითო გუნდი „შრომითი რეზერვების", „ნორჩი დინამოელის", პირველი, მეორე, მეშვიდე საშუალო სკოლებისა და ერთიც სტალინის რაიონის ნაკრები კოლექტივი. ისმება კითხვა: სად არიან სხვა სკოლები და მათი გუნდები? საქმე იმაშია, რომ ეს გუნდები სინამდვილეში არ არსებობენ და ამიტომ გათამაშებაში მონაწილეობას ვერც მიიღებდნენ.

თვით გათამაშების შედეგები არც თუ ისე სახარბიელოა. გუნდებში დაბალ დონეზე დგას დისციპლინა. ეს განსაკუთრებით საგრძნობია იმ კოლექტივებში, რომლებიც სხვებისათვის კარგ მაგალითს უნდა წარმოადგენდნენ. მაგალითად, ფიზკულტურის ინსტიტუტის ფეხბურთელებმა კიშინსკიმ, ფოტინოვმა, მესხმა და მაჭავარიანმა გათამაშების დროს მსაჯებისაგან რამდენჯერმე მიიღეს გაფრთხილება, ხოლო კიშინსკი დაუშვებელი საქციელის გამო მოედნიდან იქნა გაძევებული. დისციპლინის დარღვევას ადგილი ჰქონდა აგრეთვე სტალინის სახელობის ორთქლმავალვაგონშემკეთებელი ქარხნის, „ზვეზდის" და არტელ „იმერეთელის" ფეხბურთელთა მხრივაც.

ფეხბურთელთა თამაშის კლასი, ტექნიკა და ტაქტიკა ძალზე დაეცა. ეს, კერძოდ, აჩვენა ფინალურმა შეხვედრამ „სეზონის გახსნის პრიზზე" ფიზკულტურის ინსტიტუტისა და „ზვეზდის" გუნდებს შორის. ფეხბურთელები ცუდად ფლობდნენ ბურთს, ძალზე სუსტად ურტყამდნენ კარში. „ზვეზდის" ფეხბურთელებმა ამასთან ცუდი ფიზიკური მომზადება გამოავლინეს. სტუდენტებმა, როგორც ადრე, ამჯერადაც გამოიყენეს „თამაშგარე მდგომარეობის" ხელოვნურად შექმნის ტაქტიკა. მოწინააღმდეგეებმა მათ ამითვე უპასუხეს. შედეგად მივიღეთ მსაჯის მომაბეზრებლად ხშირი ნიშანი „თამაშგარე მდგომარეობაზე", არ ხორციელდებოდა კომბინაციები და თამაში ფაქტიურად მოედნის ცენტრში, უინტერესოდ მიმდინარეობდა.

ცხადია ხელოვნურად „თამაშგარე მდგომარეობის" შექმნა სასარგებლოა, მაგრამ მისი სისტემად გადაქცევა შეხვედრას აუფერულებს, ხელს უშლის სპორტსმენთა აღზრდას დაძაბული ბრძოლის სულისკვეთებით. თუ ასე არ არის, დაე „თამაშგარე მდგომარეობის" ხელოვნურად შექმნის მომხრენი გამოეიდნენ და დაგვიმტკიცონ ეს.

ბევრ გუნდში სუსტად არის დაყენებული სასწავლო-საწვრთნელი მუშაობა, რის შედეგადაც შეხვედრებში ადგილი ჰქონდა ასტრონომიულ ანგარიშებს (12:1, 10:0 და სხვ.). საგანგაშოა ისიც, რომ გუნდების რაოდენობა თბილისში წლითიწლობით მცირდება. 1949 წელს თბილისში ითვლებოდა მოზრდილთა 87 გუნდი, 1950 წელს — 79, 1951 წელს — 70, 1952 წელს — 58, მიმდინარე წელს კი საქალაქო პირველობაში მხოლოდ 49 გუნდი მონაწილეობს.

რაშია ამ ნაკლოვანებათა ძირითადი მიზეზები და როგორ გამოვასწოროთ ისინი? ნაკლოვანებათა მიზეზები მდგომარეობს საწვრთნელი მოედნების ნაკლებობაში, ფეხბურთელთა შორის პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის არადამაკმაყოფილებლად დაყენებაში, მწვრთნელთა დაბალ კვალიფიკაციასა და მათდამი სუსტ ხელმძღვანელობაში, თამაშების არადამაკმაყოფილებელ მსაჯობაში, რაც ხშირად შეხვედრის შედეგებზე მოქმედებდა. შევეხოთ პირველ მათგანს.

ომისშემდგომ წლებში თბილისის ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა 9 საფეხბურთო მოედანი დაკარგეს. ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა საქალაქო კომიტეტის განკარგულებაშია მხოლოდ მაუდ-კამვოლის ფაბრიკის მოედანი, ვინაიდან ლ. პ. ბერიას სახელობის „დინამოს" სტადიონი დაკავებულია ოსტატ ფეხბურთელთა მიერ. სხვა მოედანი თბილისში არ არსებობს, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ არასრული ზომის მოედანს კიროვის სახელობის ქარხანასა და რკინიგზის საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლაში. ამ მოედნებზე სხვა გუნდებს არც უშვებენ.

როგორც ცნობილია, ადრე ფეხბურთელებს ვარჯიში შეეძლოთ ლენინის სახელობის სტადიონის მოედანზე, მაგრამ იგი მძლეოსნებს გადასცეს. ფიზკულტურის საქალაქო კომიტეტი რამდენიმე წელია აჭიანურებს სარემონტო სამუშაოებს და ამჟამად მას ვერც მძლეოსნები და ვერც ფეხბურთელები ვერ იყენებენ. იპოდრომის ტერიტორიაზე არსებული ორი მოედანი ამჟამად გამოყენებულია სამეურნეო და სავაჭრო ორგანიზაციების მიერ, ცხადია, არა სპორტსმენებისათვის. მაუდის ფაბრიკის საფეხბურთო მოედანი დანაგვიანებულია. სპორტსაზოგადოება „ნაუკის" სტადიონის მშენებლობაზე არსებული ორი მოედანი მშენებლებმა მიწით აავსეს და ამჟამად სრულიად გამოუყენებელია. ასეთივე მდგომარეობა შეიქმნა ფიზკულტურის ინსტიტუტის მშენებლობაზეც. მშენებლებმა ერთ საფეხბურთო მოედანზე მოაწყვეს სპორტული დარბაზი, მეორეზე კი სამშენებლო ნაგავი დაყარეს. ამრიგად, ორივე მოედანი მწყობრიდან გამოვიდა. სტუდენტთა ქალაქის საფეხბურთო მოედანზე ამჟამად მიმდინარეობს სასადილოს მშენებლობა. ასევე გაუქმდა ლენინის რაიონის საფეხბურთო მოედანი.

მართალია, ფიზკულტურის საქალაქო კომიტეტის აზრით ამჟამად მის განკარგულებაშია 19 მოედანი. მათ შორის იგი სთვლის კუმისის, სამგორის ველის, ავჭალის, დიღმისა და სხვა სოფლების სტადიონებს. ცხადია, ისინი გამოსადეგია მხოლოდ სოფლის ფეხბურთელებისათვის.

თბილისში ფეხბურთის განვითარების ამოცანების წარმატებით გადასაჭრელად აუცილებელია მიმდინარე წლის ბოლომდე ისეთი მოედნების აღდგენა, რაც დიდ ხარჯს არ მოითხოვს. ამისათვის საჭიროა „ნაუკის" სტადიონის მშენებლობაზე ორივე საფეხბურთო მოედნის გაწმენდა, ერთ-ერთი მოედნის აღდგენა ფიზკულტურის ინსტიტუტის შენობის მშენებლობაზე, ხოლო ერთისაც — სტუდქალაქში, გასწორდეს ტერიტორია პუშკინის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის უკან, სადაც შესაძლებელი იქნება მოედნის მოწყობა, დახმარება აღმოვუჩინოთ კიროვის სახელობის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტს საბურთალოზე საკუთარი მოედნის შექმნაში, ასევე რკინიგზის ტრანსპორტის ინჟინერთა ინსტიტუტს დროებით სარგებლობაში გადაეცეს იქვე დოლიძის ქუჩაზე არსებული მოედანი, კეთილმოწყობილ იქნას მაუდის ფაბრიკის მოედანი. მოედნის მოწყობა შეიძლება აგრეთვე სამედიცინო ქალაქშიც. ამრიგად მიმდინარე წლის ბოლომდე შეიქმნება რამდენიმე საფეხბურთო მოედანი საწვრთნელი მეცადინეობის ჩატარებისა და შეჯიბრებათა მოწყობისათვის.

შემდგომისათვის საჭირო იქნება კიდევ სხვა ღონისძიებათა გატარება ახალი საფეხბურთო ბაზების შესაქმნელად.

ყოველივე ამის გაკეთება ადვილად შეუძლია თბილისის საქალაქო საბჭოს. ეს ღონისძიება საგრძნობლად ხელს შეუწყობს თბილისში ფეხბურთის სპორტის შემდგომ პოპულარიზაციასა და მის ფართოდ დანერგვას.

ა. იოსავა,
თბილისის საქალაქო ფეხბურთის სექციის თავმჯდომარე.

ნაყოფიერად მუშაობენ

ჩოხატაურის მოზარდთა სპორტსკოლას აქვს კეთილმოწყობილი სპორტული დარბაზი, სადაც საკმაოდაა ტანვარჯიშული ინვენტარი, არის კალათბურთის ფარები და სხვ. აქ ჩამოყალიბებულია 10 სპორტული სექცია, სადაც მეცადინეობს 100-მდე სპორტსმენი. ნაყოფიერად მუშაობენ ფარიკაობის, კალათბურთისა და ტანვარჯიშის სექციები.

გულმოდგინედ ეუფლებიან სპორტულ ტექნიკას ნორჩი სპორტსმენები დ. ძნელაძე, თ. ბერძენიშვილი (კალათბურთი), რ. ხაბეიშვილი, ს. დოლიძე (ფრენბურთი), გ. კანდელაკი, ლ. წიქორია (ტანვარჯიში), რ. ბენდელიანი, ნ. ტრაპაიძე (ფარიკაობა) და სხვ. ფიზიკური გამოწრთობისათვის ზრუნვასთან ერთად სკოლის ხელმძღვანელობა დიდ ყურადღებას უთმობს ნორჩ სპორტსმენებში მაღალი მორალური ჩვევებისა და სპორტული ეთიკის გამომუშავებას.

სამწუხაროდ, სკოლა ჩამორჩება საზოგადოებრივი კადრების მომზადებაში. სუსტად მუშაობს ფეხბურთის სექცია, ნაკლებად არიან ჩაბმული მეცადინეობაში ქალები, არ არსებობს მოჭადრაკეთა, მოშუშეთა, ჩოგბურთელთა და მოკრივეთა სექციები.

გ. ახალაია

გააუმჯობესეს საქმიანობა

რესპუბლიკის ცენტრალური კლინიკური საავადმყოფოს ფიზკულტურის ძირეულმა საბჭომ უკანასკნელ ხანებში მუშაობა გააუმჯობესა. ჩამოყალიბებულია ფრენბურთის, მაგიდის ჩოგბურთის, ჭადრაკისა და სხვა სექციები, შეიძინეს ახალი სპორტული ინვენტარი. უმოკლეს ვადაში შეკეთდება ფრენბურთისა და კალათბურთის მოედნები.

ამ დღეებში მოეწყო პირად-გუნდური შეჯიბრება ჭადრაკში, რომელშიც მონაწილეობდა საავადმყოფოს ექვსი განყოფილების 24 მოჭადრაკე. ნერვული განყოფილების გუნდმა 17 ქულა დააგროვა და პირველი ადგილი მოიპოვა. მეორე ადგილზეა თერაპიული განყოფილება (11 ქულა).

ო. არობელიძე

მწვრთნელის დასახმარებლად

ხმლით ჩეხვა

ხმლით ჩეხვა ცხენოსნობის რთული და საინტერესო სახეობაა. ამ საქმეში დახელოვნებისათვის სპორტსმენმა სისტემატურად უნდა ივარჯიშოს. მკლავურად მოქნეული ხმალი ზუსტად და შეუცდომლად უნდა ხვდებოდეს სამიზნეს, ამის გამომუშავება კი შეიძლება ტაიჭზე ან ქვეითი მდგომარეობაში ვარჯიშის დროს.

სპორტსმენმა ხმლის დარტყმის სიძლიერის გამომუშავებისათვის უნდა ავარჯიშოს ხმლიანი მკლავი (მძლავრი ქნევა ძირს მარჯვნივ, ძირს მარცხნივ). ამის შემდეგ საჭიროა გადასვლა წკნელის ჩეხვაზე. პირველად ცხენოსანმა უნდა ივარჯიშოს 1,5-2 სმ დიამეტრის ნედლი წკნელის ჩეხვაზე. შემდეგ წკნელის დიამეტრი თანდათან უნდა გაიზარდოს 3-4 სანტიმეტრამდე. შემდგომში, ხმლის უფრო ძლიერი დარტყმის გამომუშავებისათვის უნდა დაიდგას 1,5-2 სმ დიამეტრის სისქის ნახევრადხმელი წკნელი, ხოლო მარჯვნივ ჩეხვისათვის 15 სმ საფუძვლის მქონე თიხის სველი გუნდა.

გარდა სიძლიერისა, დარტყმას უნდა ახასიათებდეს სიზუსტე. საჭირო სიზუსტის გამომუშავებისათვის ცხენოსანმა უნდა მონიშნოს ადგილები სამიზნეზე. ნიშანი წკნელზე კეთდება ცარცით ან თეთრი საღებავით, რომლის საგანე დასაწყისში უნდა უდრიდეს 15-20 სანტიმეტრს. იგი თანდათან დაიყვანება 4-5 სანტიმეტრამდე.

მეტად სასარგებლოა ჩეხვა ტაიჭიდან. ამ ვარჯიშის მიზანია მხედარი შეაჩვიოს ცხენის ნორმალურ სიმალეს და სპეციფიკური ჯდომით ჩეხვას, ხშირი შემხვედრი შეცდომების თავიდან არიდებას (მარცხენა ხელით აღვირის ტოტის ჩამოკვრა, დეზებით ცხენის ჩხვლეტა და სხვა), რაც ხშირად იწვევს ცხენის გაღიზიანებას, დაუმორჩილებლობას და მისი დერეფნიდან გასვლას.

ტაიჭიდან ჩეხვის დროს სამიზნეები ორივე მხრივ ისეთ მანძილზე უნდა განლაგდეს, რომ მხედარს შეეძლოს გამართული ხელით ჩეხვა და ჩხვლეტა ადგილიდან.

ცხენიდან ჩეხვისას წვრთნის თანმიმდევრობა იგივეა, რაც ტაიჭიდან. წვრთნა უნდა დაიწყოს გაჩერებული ცხენიდან, შემდეგ ნაბიჯზე, ჩორთზე და ნავარდზე გადასვლით. თუ მხედარი ჩეხვას აწარმოებს ნაბიჯზე, სამიზნეები უნდა დალაგდეს ერთმანეთისაგან 5-7 მ დაცილებით, ჩორთზე და ნავარდზე კი — 12-15 მ მანძილზე სულ უნდა დაიდგას 12-13 სამიზნე.

სწრაფ სვლაზე ჩეხვისას მხედარმა ყურადღებიდან არ უნდა გამოუშვას მარცხენა ხელი და შემთხვევით აღვირის ტოტის მოწევით ცხენს ხელი არ შეუშალოს მოძრაობაში, ამიტომ მან აღვირის ტოტთან ერთად ხელი უნდა მოჰკიდოს ფაფარს.

ცხენოსანმა უნდა მიაღწიოს იმას, რომ საველე ნავარდზე ჩეხოს ერთმანეთისაგან 9 მეტრით დაცილებული სამიზნეები, ხოლო ცხენმა 200-მეტრიანი დისტანცია დაფაროს 13-15 წამში.

რ. კორძაია,
საქართველოს ნაკრები გუნდის მწვრთნელი.

ეს გული იტალიაშიც
გამარჯვებაზე მღეროდა;
მე გივი კარტოზია ვარ —
მზიური საქართველოდან!..

* * *

მქონდა იმედი მკლავისა
და გამარჯვების წყურვილი,
ხუთი ზედიზედ ხალიჩას
გავაკარ შოთი პურივით...

* * *

თქვენ მამხნევებდით, მოძმენო,
თქვენს შეძახილებს ვისმენდი,
ძირს დავანარცხე გრენზერგი,
მესხი, ნემეტი, იხმეთი...

* * *

მათთვის უცხოა გულისთქმა
საბჭოთა დევგმირებისა;
ჩვენი ძალაა სამშობლო, —
ქვეყანა გამარჯვებისა.

ნახატი გ. ფირცხალავასი,
ტექსტი ქ. კასრაძისა.

ფარიკაობის საბრძოლო ბილიკებზე

რესპუბლიკის უძლიერეს მოფარიკავეთა ჩემპიონატი, რომელიც ოთხ დღეს გრძელდებოდა „პიშჩევიკის" სპორტდარბაზში, აღსავსე იყო ფოლადის იარაღის ოსტატთა საინტერესო ბრძოლებით.

რაპირაში როგორც ქალთა, ისე ვაჟთა შორის, უძლიერესნი ქალაქ თბილისის გუნდები იყვნენ. თბილისის ქალთა გუნდმა ჯ. ზენაიშვილის, ზ. კვერენჩხილაძის და ჯ. ჩიხლაძის შემადგენლობით და ვაჟთა გუნდმა, რომელშიც შედიოდნენ ბ. მესხი, შ. ჯიქია და გ. ჩხაიძე, მოიპოვეს პირველი ადგილები. დედაქალაქის მოფარიკავეთა კოლექტივის გამარჯვებით აღინიშნა აგრეთვე გუნდური პირველობის გათამაშება ესპადრონსა და ელასტიკური ხიშტით ბრძოლაში.

საინტერესოდ წარიმართა ბრძოლა რესპუბლიკის ჩემპიონის წოდებისათვის პირად ჩათვლაში. განსაკუთრებით დაძაბული იყო ბრძოლა ესპადრონში თბილისის სპორტსმენებს შ. დარასელიას და შ. ჯიქიას შორის.

შეხვედრა მოფარიკავეებმა დაიწყეს ფრთხილად, განსაკუთრებით დარასელიამ. მალე ჯიქიამ გადაწყვიტა პირველი შეტევის განხორციელება, რაც მან წარმატებით დასრულა და მოწინააღმდეგე „დაჭრა". შემდეგ დარასელიას ნერვიულობით ისარგებლა ჯიქიამ და ანგარიში თავის სასარგებლოდ გაზარდა — 2:0. ახლა უკვე დარასელია გადავიდა შეტევაზე, მაგრამ ჯიქიამ მოიგერია იერიში და კვლავ „დაჭრა" მოწინააღმდეგე (3:0). შემდეგ სპორტსმენებმა თითოჯერ „დააზიანეს" ერთმანეთი და ანგარიში 4:1 გახდა. ჯიქიასათვის გამარჯვება თითქოს უზრუნველყოფილი იყო. ახალგაზრდა მოფარიკავემ დაუშვა ტაქტიკური შეცდომა. ოილი მოგების შესაძლებლობით თავბრუდახვეული ჯიქია მოეშვა, მოადუნა სიფრთხილე და ყურადღება. ამან საშუალება მისცა დარასელიას გამოემჟღავნებინა მებრძოლისათვის დამახასიათებელი შესანიშნავი ჩვევები: სიმტკიცე, გამძლეობა და გამარჯვების რწმენა და ერთიმეორეზე სამი ჩხვა მიაყენა მოწინააღმდეგეს. როდესაც ანგარიში გათანაბრდა (4:4), ჯიქიას დამარცხება უკვე გადაწყვეტილი იყო. და მართლაც, ერთდროულ იერიშში დარასელიამ მოახერხა თავში საბოლოო ჩხვის მიყენება და მოიგო ეს მეტად საინტერესო შეხვედრა. ესპადრონში პირველ ადგილზე გამოვიდა დარასელია. მეორე ადგილზეა გ. გოგელია, მესამეზე — შ. ჯიქია.

რაპირაში ქალთა შორის წარუმატებლად გამოვიდა გასული წლის ჩემპიონი ნ. ლულუნიშვილი. პირველი ადგილი ერთი წაგებით წილად ხვდა თბილისელ ჯ. ზენაიშვილს.

ვაჟთა შორის რაპირაში პირველობისათვის ბრძოლა აღინიშნა მოულოდნელობით. წინასწარ შეხვედრებში დამარცხდნენ გასული წლის ჩემპიონი ბ. მესხი და პირველობის ერთ-ერთი მთავარი პრეტენდენტი გ. გოგელია. ამან საშუალება მისცა ახალგაზრდა გ. ჩხაიძეს შედარებით ადვილად მოეპოვებინა პირველი ადგილი.

დაძაბული იყო ბრძოლა პირველობისათვის შპაგაშიც. შეჯიბრება ერთნაირი მაჩვენებლით დამთავრეს ა. ბათმანოვმა და რ. ცირეკიძემ. მათ შორის ჩემპიონის გამოსავლინებლად დაინიშნა დამატებითი შეხვედრა, რომელიც კარგად ჩაატარა ბათმანოვმა და რესპუბლიკის ჩემპიონის წოდება მოიპოვა.

ელასტიკური ხიშტით ბრძოლაში გაიმარჯვა თ. ჭირაქაძემ.

ორი კოლექტივის შეხვედრა

ამას წინათ გაიმართა შეხვედრა მახარაძის რაიონის სოფელ ნატანების ბერიას სახელობის კოლმეურნეობისა და სამტრედიის რაიონის სოფელ დიდი ჯიხაიშის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის ფიზკულტურულ კოლექტივებს შორის. შეჯიბრების პროგრამაში იყო მძლეოსნობა, შაში, ლელო და ქართული ჭიდაობა.

მძლეოსნობის ცალკეულ სახეობაში გაიმარჯვეს თ. ვაშაკიძემ, მ. მელქაძემ, ო. ბიბილეიშვილმა, ზ. ნუცუბიძემ (დიდი ჯიხაიში), კაჭაყმაძემ (ნატანები) და სხვ.

შეჯიბრება შაშში დამთავრდა ნატანებელთა გამარჯვებით, ხოლო ქართულ ჭიდაობასა და ლელობურთში მოიგეს ჯიხაიშელებმა.

ა. დავითულიანი

საქართველოს სახელმწიფო ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტუდენტები გულდასმით ეუფლებიან აკადემიკოს ი. პავლოვის მოძღვრებას უმაღლესი ნერვული სისტემის, სისხლის მიმოქცევის შესახებ. სტუდენტები შეძენილ ცოდნას შემოქმედებითად იყენებენ სპორტულ ცხოვრებაში.

ს უ რ ა თ ზ ე: ფიზიოლოგიის კათედრის უფროსი მასწავლებელი შ. ჩახნაშვილი II კურსის მე-2 ჯგუფის სტუდენტებთან ატარებს პრაქტიკულ მეცადინეობას ფიზიოლოგიაში.

„ისკრა" პირველ ადგილზე

„პიშჩევიკის" სპორტულ დარბაზში გაიმართა საქართველოს პროფკავშირების პირველობის გათამაშება ტანვარჯიშში. უძლიერეს ტანმოვარჯიშეთა ასპარეზობა ტარდებოდა ორ ჯგუფად.

პირველ ჯგუფში უძლიერესი აღმოჩნდა „ისკრის" ტანმოვარჯიშეთა კოლექტივი, მეორე ადგილი წილად ხვდათ „ნაუკის", მესამე — „მედიკის" წარმომადგენლებს. მეორე ჯგუფში გაიმარჯვეს „პიშჩევიკის" სპორტსმენებმა.

ოსტატ ვაჟთა შორის საუკეთესო შედეგი — 102,3 ქულა აჩვენა ო. ქორქიამ. მეორე ადგილზეა ზ. ოსიპოვი — 98,25 ქულა, მესამეზე — ტ. ცისკაძე — 94,1 (სამივე „ისკრიდან").

დაძაბული იყო ბრძოლა პირველი ადგილისათვის ოსტატ ქალთა შორის. გამარჯვების თანაბარი შანსები ჰქონდათ ც. მაჭარაშვილს და ე. ციხითათრიშვილს. პირველ ადგილზე გამოვიდა ც. მაჭარაშვილი — 98,8 ქულა. შემდეგ არიან ე. ციხითათრიშვილი — 97,2 ქულა და ლ. გელუკაშვილი — 85,65 ქულა (ყველა „ნაუკადან").

პირველთანრიგოსან ქალთა შორის გაიმარჯვა ქ. აზნაიძემ („პიშჩევიკი") — 98,3 ქულა, ვაჟთა შორის — ა. ნარიმანოვმა („ნაუკა") — 110,05 ქულა.

ნ. ცნობილაძე

ჭ ა დ რ ა კ ი

საქართველოს პირველობის ნახევარფინალები

დაძაბული ბრძოლით ხასიათდებოდა პარტიები პირველ ნახევარფინალურ ჯგუფში.

უკანასკნელ, მეთხუთმეტე ტურში კარგად ითამაშა ნორჩმა მოჭადრაკემ ჩიქოვანმა. დებიუტში მან პაიკი შესწირა ლონლაძეს და მიიღო იერიში. ლონლაძე თავს არაზუსტად იცავდა და დამარცხდა. ოსტატობის კანდიდატი სოროკინი სასტიკ ცაიტნოტში შეცდა გ. გამრეკელთან და წასაგები პოზიცია მიიღო, მაგრამ შემდეგ ისარგებლა მოწინააღმდეგის უხეში შეცდომით, მოიგო ფიგურა და 41-ე სვლაზე პარტიაც.

პირველ ნახევარფინალურ ჯგუფში პირველი ადგილი დაიკავა ბახტაძემ, რომელმაც 10 ქულა მოაგროვა; ოსტატობის კანდიდატმა ქარსელაძემ მოაგროვა 9,5 ქულა, არნშტეინი 9 ქულით გამოვიდა მესამე ადგილზე, მეოთხე-მეხუთე ადგილები გაიყვეს ოსტატობის კანდიდატმა სოროკინმა და მიქაელიანმა (8,5 ქულა თითოეულს).

მეორე ნახევარფინალურ ჯგუფში მეცამეტე ტურში მორიგი გამარჯვება მოიპოვა ოსტატობის კანდიდატმა გურგენიძემ, რომელმაც თანმიმდევრული თამაშით დაამარცხა დენისოვი. გურგენიძემ მეთოთხმეტე ტურშიც ენერგიულად ჩაატარა შეხვედრა პაიჭაძესთან და დამსახურებულ გამარჯვებას მიაღწია.

მეთხუთმეტე ტურში პირველი დამთავრდა გაგუა - ა. გამრეკელის შეხვედრა. გაიმარჯვა ა. გამრეკელმა. გურგენიძემ ოსტატური მანევრებით დაასუსტა ჯაკობიას პოზიცია და თამაშის ბედი ძლიერი საფინალო იერიშით გადაწყვიტა. დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა ჩირაძე-დავრანიანის პარტიას. გამარჯვებული ფინალში გადიოდა. პარტია მოიგო დავრანიანმა.

ამგვარად მეორე ჯგუფში გამარჯვება მოიპოვა ოსტატობის კანდიდატმა გურგენიძემ, რომელმაც ბრწყინვალე შედეგს (13 ქულა 15 შესაძლებლიდან) მიაღწია, მეორე ადგილზეა ზაიჩიკი (10,5 ქულა), მესამეზე მესროფოვი—10 ქულა, ოსტატობის კანდიდატ ბლაგიძეს, ელიოზიშვილსა და დავრანიანს აქვთ 9,5 ქულა თვითეულს.

გ. გამრეკელი

ქალთა ჩემპიონატი

რკინიგზელთა მხატვრული აღზრდისა და ტექნიკური პროპაგანდის სახლში დაიწყო თბილისის 1953 წლის ჩემპიონატის გათამაშება ჭადრაკში ქალთა შორის.

ცხრა ტურის შემდეგ პირველ ადგილზეა ახალგაზრდა მოჭადრაკე ლ. ნაჭყებია, რომელსაც 6,5 ქულა აქვს. წეროძესთან მოულოდნელი დამარცხების შემდეგ მეორე ადგილზე გადაინაცვლა ახალგაზრდა პირველთანრიგოსანმა ლ. ხაჭაპურიძემ, რომელსაც 6 ქულა აქვს. ჩვენი რესპუბლიკის ერთ-ერთ უძლიერეს მოჭადრაკე ქალს ლ. გელოვანს 4,5 ქულა აქვს 5-დან.

გამარჯვების საწინდარი

ვინც გასულ წელს იყო ბაქოში თავისუფალ ჭიდაობაში საბჭოთა კავშირის პირველობის გათამაშებაზე, მას აუცილებლად გაახსენდება საინტერესო დეტალი ჩემპიონატის უკანასკნელ დღეს. უძლიერესთა ბრძოლები დასასრულს უახლოვდებოდა. ბევრ წონით კატეგორიაში ჩემპიონი გამორკვეული იყო, როცა ხალიჩაზე გამოვიდა თბილისელი ვახტანგ ბალავაძე და ბაქოელი მუხტარ დადაშევი. დარბაზში ატყდა ხმაური, გაიმართა აზრთა გაცხოველებული გაცვლა. ყველას, ვინც აქ მოიყვანა ჭიდაობის სიყვარულმა თუ თავისი სანაქებო ფალავნის ნახვის წყურვილმა, უნდოდა ხმა მიეწვდინა — გაემხნევებინა იგი. დადაშევს, ოდნავ დარცხვენილს, თავი დაბლა დაეხარა და უცდიდა არბიტრის ნიშანს. ბალავაძე მოპირდაპირე კუთხეში იდგა, უფრო სწორად ადგილზე ტოკავდა, ისიც ბრძოლას მოწყურებული.

შეხვედრა დაიწყო მაყურებელთა საერთო ქრიამულში. მეტოქეებმა მოსინჯეს ერთმანეთის ძალა... და, უეცრად, ბალავაძის მკლავები მარწუხებივით შემოეხვია მოწინააღმდეგეს. დადაშევმა, რომელსაც არ სურდა ილეთზე გაყოლა, ხალიჩიდან გაქცევით დააღწია თავი საშიშ მდგომარეობას. გაქცეულს ღიმილით დაედევნა ბალავაძე. დარბაზში ხმაური შეწყდა. გამოჩნდნენ ისეთებიც, რომლებიც აღტაცებაში მოიყვანა ბალავაძის ჭიდაობის სტილმა. ზოგმა უკვე აშკარა ეჭვი გამოთქვა თავისი ფალავნის გამარჯვებაში. გავიდა კიდევ ერთი წუთი და ბალავაძემ დადაშევი ოსტატური გდებით ჩოქბჯენში გადაიყვანა. შემდგომში ყველაფერი ჩვეულებრივად წარიმართა. სრულ სიჩუმეში ორივე მოჭიდავე — უდავოდ ჩვენს ქვეყანაში უძლიერესნი — იბრძოდა თავგამოდებით, კეთილსინდისიერად. ორივეს სურდა გამარჯვება და ამისათვის ძალებს არ ზოგავდა. შეხვედრა დამთავრდა და გაიმარჯვა უძლიერესმა. იგი ბალავაძე იყო.

გვიან ღამით, შეჯიბრების დამთავრების შემდეგ, ერთმა სინანულით წარმოთქვა:

— ძნელია, ძნელი, ამ „ვერაგ" მოჭიდავის წაქცევა, ელვისებური, მოულოდნელი სარმა იცის, მაგრამ არა უშავს, ვნახოთ მომავალში. — ეს იყო აზერბაიჯანის ნაკრები გუნდის მწვრთნელი.

წელს იგი ლენინის სახელობის სპორტულ დარბაზში ვნახეთ. დაძაბული უყურებდა ხალიჩაზე ერთმანეთის პირისპირ მდგომ ბალავაძის და თავისი აღმზრდელის დადაშევის შეხვედრას. მწვრთნელის ეშმაკური გამოხედვა მეტყველებდა, რევანშს აქ, თბილისში ავიღებთო. მაგრამ ეს შეხვედრაც ხანმოკლე აღმოჩნდა, ბალავაძემ ფეხი ჩაუხვია მოწინააღმდეგის ფეხს, გადმოიტანა და მე-4 წუთზე ორივე ბეჭზე დადო.

— წყეული ფეხი!.. კვლავ ჩაილაპარაკა თავისთვის დადაშევის მწვრთნელმა.

* * *

შეკითხვაზე, როგორ ემზადებოდა იგი შეჯიბრებისათვის და რა აზრისაა ჩატარებულ პირველობაზე, ბალავაძემ გვიამბო:

„ჩემპიონის ოქროს მედალი სანუკვარი ოცნებაა ყველა სპორტსმენისათვის. ჩემთვისაც იგი მუდამ ვარჯიშის, ბრძოლის და ახლის ძიების გზა იყო. ბავშვობიდან მიყვარდა ქართული ჭიდაობა და ჩემი ძალა პირველად სწორედ აქ გამოვცადე. მალე კლასიკური ჭიდაობაც დავიწყე, შემდეგ სამბო და ბოლოს თავისუფალ ჭიდაობაზე შევჩერდი. დიდად დამეხმარა ბავშვობაში შესწავლილი და შემდეგ ძველ-რბილში გამჯდარი ქართული ჭიდაობის ხერხები. ჩემი მწვრთნელი და აღმზრდელი მ. თიკანაძე საწვრთნელ ვარჯიშებს სწორედ ამ მიმართულებით აგებდა. მალე იმდენად გამოვიწაფე შუა და გარე სარმაში, მოგვერდსა და ქართული ჭიდაობის სხვა ილეთებში, რომ ჩემზე გაცილებით ძლიერ მოჭიდავეს ვსჯაბნიდი, თუ ამ ილეთებზე დავიჭერდი. ბევრს ჰგონია, რომ მე, დგომში ჭიდაობას შეჩვეულს, მიძნელდება ჩოქბჯენში მუშაობა. გამოგიტყდებით, რომ დგომი ჩემი ჭიდაობის სტილს უფრო შეეფერება, მაგრამ არც ჩოქბჯენს გავურბივარ. ბაქოში დადაშევთან მოგებას მივაღწიე სწორედ იმ ილეთით, რომელიც ჩოქბჯენში ჩავატარე.

მინდა ზოგიერთ მოჭიდავეს შევახსენო, რომ წარმატების მიღწევა ძნელია საწვრთნელი რეჟიმის დაუცველად. ნორმალურმა წვრთნამ, მეცადინეობამ და მწვრთნელის მიერ მოცემული ყველა მითითების უყოყმანოდ შესრულებამ, საშუალება მომცეს ჯეროვნად მოვმზადებულიყავი ჩემპიონატისათვის. სამწუხაროდ, შეჯიბრების დაწყების წინ ავადმყოფობამ ფიზიკურად დამასუსტა. მიუხედავად ამისა, მე წუთითაც არ მომსვლია ფიქრად და არც შემეძლო უარი მეთქვა შეჯიბრებაში მონაწილეობაზე, რადგან ვიცავდი რესპუბლიკის სპორტულ ღირსებას, რადგან გუნდურ ჩათვლაში მეც წვლილი უნდა შემეტანა.

როგორც ცნობილია, ჩემპიონატში საქართველოს გუნდმა დამსახურებულად მოიპოვა პირველი ადგილი. ჩვენი რესპუბლიკის ოთხი წარმომადგენელი საბჭოთა კავშირის ჩემპიონის საპატიო ტიტულის მფლობელი გახდა. ეს უდავოდ დიდი წარმატებაა, მაგრამ უკეთესის მიღწევაც შეიძლებოდა. ამაში ჩვენს ზოგ მოჭიდავეს ხელი შეუშალა გამოუცდელობამ, ზოგჯერ კი ტაქტიკურმა მოუმზადებლობამ. უმძიმესი წონის მოჭიდავეს ცალქალამანიძეს, რომელმაც მაღალ დონეზე ჩაატარა წინასწარი შეხვედრები, ბოლომდე არეყო გამძლეობა, განსაკუთრებით კი ნახევარფინალსა და ფინალში. ამავე მიზეზით დაკარგა საპრიზო ადგილზე გასვლის შანსი უდავოდ ნიჭიერმა მოჭიდავემ დენტოშვილმა. ყველა დიდ შეჯიბრებას თან ახლავს ერთგვარი მოულოდნელობანი. ჩემი აზრით, ასეთი მოულოდნელობის მსხვერპლი გახდა საშუალო წონის მოჭიდავე სხირტლაძე, რომელსაც ყველა შესაძლებლობა ჰქონდა პირველ ადგილზე გამოსულიყო.

ახლის ძიება და საკუთარ თავზე შეუწყვეტელი მუშაობა — ეს არის გამარჯვების საწინდარი".

ს უ რ ა თ ზ ე: ვახტანგ ბალავაძემ გაიმარჯვა.

ლელო

ფეხბურთის მოედნებზე

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲔᲚᲔᲑᲘ ᲐᲛᲐᲠᲪᲮᲔᲑᲔᲜ „ᲖᲔᲜᲘᲢᲡ"

... თამაშის მე-3 წუთია. თბილისელთა მცველი სარჯველაძე გაიჭრა მარცხენა ფრთაზე და სწრაფად მიუახლოვდა კარს. ზენიტელმა ფალინმა უკანასკნელ მომენტში მოუსწრო ბურთს და პირით ხაზს იქით გადააგდო. მარჯვენა გარემარბის—კოტრიკაძის მიერ მოწოდებულ კუთხურს ადგილი კარგად შეურჩია მახარაძემ და ძლიერი თავური გარტყმით კუთხეში გაგზავნა ბურთი. ლენინგრადელებმა გაჭირვებით მოიგერიეს ეს იერიში, მაგრამ თბილისელებმა კვლავ შეუტიეს. კ. გაგნიძე სწრაფად გაიჭრა მოწინააღმდეგის რამდენიმე მცველს შორის და „ზენიტის" მეკარემ ივანოვმა შესანიშნავი ნახტომით მკერდიდან ააცალა მას ბურთი. ლენინგრადელებმა წამსვე კონტრშეტევით უპასუხეს „დინამოს". სწრაფი კომბინაციით გავიდნენ მარჯვენა ფრთაზე და მცველებთან ზოკლე, მაგრამ დაძაბული ბრძოლის შემდეგ კუთხური მოაწოდეს. ასე ტემპიანად, სწრაფად დაიწყო თბილისის „დინამოსა" და ლენინგრადის „ზენიტის" გუშინდელი კალენდარული შეხვედრა.

პირველი ურთიერთ შეტევის შემდეგ თბილისელები მტკიცედ დაეპატრონენ მოედანს. როგორც ყოველთვის, მაღალტექნიკურად თამაშობდა ღოღობერიძე, რომელიც დაუღალავად მოქმედებდა მოედნის შუაგულში, ოსტატურად არღვევდა მოწინააღმდეგეთა რიგებს, ზუსტად აწოდებდა პარტნიორებს და ხშირად ურტყამდა კარში. შესანიშნავად ჩაატარა თავისი დებიუტი მარჯვენა ფრთაზე ახალგაზრდა ნიჭიერმა ფეხბურთელმა ა. კოტრიკაძემ. იგი ენერგიულია, კარგად ფლობს ბურთს, მშვენივრად ხედავს მოედანს და გრძნობს პარტნიორების გადაადგილებას. ენერგიულად და გააზრებულად მოქმედებდნენ კ. გაგნიძე, კალოევი და ჭკუასელი. „დინამოს" თავდამსხმელთა ხუთეულს ჩინებულად უმაგრებდა ზურგს ნახევარმცველი მახარაძე, რომელიც წარმატებით უვნებელყოფდა თავისი „ქვეშეფის" ვინოგრადოვის მოქმედებას და თავისი გუნდის თითქმის ყოველ იერიშში იღებდა მონაწილეობას.

30-ე წუთზე „ზენიტის" ნახევარმცველმა კრავცევმა ბურთი მოიგერია და მარჯვენა გარემარბს სმირნოვს გადასცა. ეს უკანასკნელი სწრაფად გავიდა წინ, გადააწოდა ა. ივანოვს, რომელმაც ათიოდე მეტრიდან ძლიერი დარტყმით გახსნა ანგარიში.

თამაშის მეორე ნახევარი მთლიანად თბილისელთა უპირატესობით ჩატარდა. ლენინგრადელებს კართან ხშირად 7-8 დინამოელი იყრიდა თავს. ზედიზედ ქმნიდნენ სახიფათო მომენტებს კოტრიკაძე, კალოევი, ღოღობერიძე, მაგრამ ლენინგრადელები მთელი გუნდით იცავენ თავს. „ზენიტი" ყოველი საშუალებით ცდილობს შეინარჩუნოს უპირატესობა, რისთვისაც მოთამაშეები არ ერიდებიან დროის ზედმეტად გაყვანას.

თამაშის 69-ე წუთზე ნ. გაგნიძემ გარღვევაზე გაიყვანა კოტრიკაძე, მაგრამ ლენინგრადელთა ნახევარმცველი ვოინოვი ბურთს ხელით შეეხო. თერთმეტმეტრიანი საჯარიმო დარტყმა ზუსტად გამოიყენა ღოღობერიძემ და ანგარიში გათანაბრდა — 1:1.

ხუთი წუთის შემდეგ მახარაძე მეტად ძნელი მდგომარეობიდან შეიჭრა „ზენიტის" საჯარიმო მოედანზე, მარჯვნივ გაიტყუა მცველი და ბურთი ცენტრში ჩააწოდა. კალოევმა ძლიერი და ამასთან ზუსტი დარტყმით ბურთი ზემო ძელის ქვეშ გახვია ბადეში. (2:1).

იგრძნეს რა წაგების საშიშროება, ლენინგრადელები უკვე აღარ აყოვნებდნენ, ბურთს უმისამართოდ არ ისროდნენ, ჩქარობდნენ და... უხეშობდნენ, რაშიც ტონის მიმცემი აღმოჩნდა გუნდის კაპიტანი სმირნოვი.

83-ე წუთზე დინამოელთა ერთ-ერთი მწვავე, ტემპიანი შეტევისას „ზენიტის" ცენტრალურმა მცველმა სამარინმა თავის საჯარიმო მოედნის ფარგლებში აშკარად ხელით ითამაშა. მეორე თერთმეტმეტრიანი საჯარიმო ღოღობერიძემ ზუსტად ისევე გაიტანა, როგორც პირველი და ანგარიში გახდა — 3:1.

ბოლო ხუთ წუთში „ზენიტის" კართან კიდევ რამდენიმე სახიფათო მომენტი შეიქმნა, მაგრამ ანგარიში 3:1 „დინამოს" სასარგებლოდ, აღარ შეცვლილა.

აღნიშნული შეხვედრა თბილისის „დინამომ" ჩაატარა ენერგიულად, მცველები თამაშობდნენ ყურადღებით, გააზრებულად. თავდამსხმელები ხშირად ურტყამდნენ კარში და ზედმეტად არ აჩერებდნენ ბურთს. გუნდის ერთადერთ ნაკლად შეიძლება ჩაითვალოს კარში დარტყმების ნაკლები სიზუსტე.

რ. ძორიძე

„Ბ" ᲙᲚᲐᲡᲨᲘ

სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსთან არსებულმა ფიზკულტურისა და სპორტის მთავარმა სამმართველომ დაამტკიცა საბჭოთა კავშირის „ბ" კლასის გუნდების საფეხბურთო პირველობის დებულება და კალენდარი. თამაშები ჩატარდება მოკავშირე რესპუბლიკებისა და დიდი სამრეწველო ცენტრების სტადიონებზე.

გათამაშებაში მონაწილე გუნდები დაყოფილი არიან 3 ქვეჯგუფად.

პირველ ქვეჯგუფში არიან: ოფიცერთა სახლი (თბილისი), „დინამო" (ერევანი), „ნეფტიანიკი" (ბაქო), „ტრაქტორი" (დონის როსტოვი), „დინამო" (ალმა-ატა), „სპარტაკი" (თბილისი), „სპარტაკი" (აშხაბადი), ოფიცერთა სახლი (ტაშკენტი) და ქ. ლენინაბადის გუნდი.

მეორე ქვეჯგუფში არიან: „დაუგავა" (რიგა), „კრასნოე ზნამია" (ივანოვო), „ბურევესტნიკი" (კიშინიოვი), „სპარტაკი" (კალინინი), „ვმს-ი" და სხვ.

მესამე ქვეჯგუფში არიან: „შახტიორი" (სტალინო), „ტორპედო" (გორკი), „მეტალურგი", (ზაპოროჟიე), „ძერჟინეცი" (ჩელიაბინსკი), „ტორპედო" (სტალინგრადი) და სხვ.

ქვეჯგუფებში თამაშები იწარმოებს ორ წრედ. ქვეჯგუფებში პირველ-მეორე ადგილებზე გამოსული გუნდები შექმნიან ფინალურ ჯგუფს, ხოლო ფინალურ ჯგუფში გამარჯვებული გუნდი მომავალ წელს ითამაშებს „ა" კლასში.

2 მაისს თბილისში გაიმართება „ბ" კლასის გუნდების შეხვედრა. ითამაშებენ თბილისის ოფიცერთა სახლის გუნდი და „სპარტაკი" (აშხაბადი).

10 მაისს თბილისის არმიელები შეხვდებიან ალმა-ატის „დინამოს", ხოლო 16 მაისს ლენინაბადის გუნდს.

„სპარტაკი" (თბილისი) 3 მაისს თბილისში შეხვდება ტაშკენტის ოფიცერთა სახლის ფეხბურთელებს, 9 მაისს — აშხაბადის „სპარტაკს" და 17 მაისს ალმა-ატის „დინამოს".

ᲡᲐᲩᲕᲔᲜᲔᲑᲔᲚᲘ ᲨᲔᲯᲘᲑᲠᲔᲑᲐ

დღეს, 5 საათზე, „პიშჩევიკის" სპორტდარბაზში (პლეხანოვის პრ. № 95) გაიმართება ჩვენი ქვეყნის უძლიერეს მაგიდის ჩოგბურთელთა საჩვენებელი შეჯიბრება, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებენ სპორტის ოსტატები: საბჭოთა კავშირის ჩემპიონები წყვილთა თამაშში ფ. დუშკესასი (მოსკოვი), რ. ვიტულსკიტე და ბ. ბალაიშენე (ორივე ლიტვა), ლატვიის ჩემპიონი ა. გელვანსი, მოსკოვის უძლიერესი მაგიდის ჩოგბურთელები: ნ. ლეონოვი, თ. ლახტერმანი, ლ. მაკაროვი, როსტოვის ჩემპიონი მ. ნახიმოვსკი და სხვები.

ამხანაგურ შეხვედრებში მონაწილეობას მიიღებენ აგრეთვე საქართველოს სპორტსმენები: ი. ხიმშიაშვილი, რ. კუდაშვილი, თ. სანაკოევი, ი. იზაშვილი, რ. მესტაშვილი და სხვები.

ᲐᲗᲘ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲤᲠᲔᲜᲑᲣᲠᲗᲔᲚᲗᲐ ᲨᲔᲯᲘᲑᲠᲔᲑᲐ

მაგნიტოგორსკში დამთავრდა სსრ კავშირის ქალაქების უძლიერეს ფრენბურთელთა ზამთრის ასპარეზობა, რომელშიც მონაწილეობდა ვაჟთა და ქალთა ათ-ათი კოლექტივი.

ქალთა შორის პირველი ადგილის პრეტენდენტები იყვნენ მოსკოვის, ლენინგრადისა და თბილისის წარმომადგენლები, რომლებიც დიდხანს წაუგებლად მიდიოდნენ. მოსკოვის ქალთა გუნდმა, რომლის შემადგენლობაში არიან მსოფლიოში უძლიერესი ფრენბურთელები, დაამარცხა ლენინგრადისა და თბილისის სპორტსმენები და ასპარეზობაში დაიკავა პირველი ადგილი.

მძაფრი ბრძოლა გაჩაღდა მეორე ადგილისათვის ლენინგრადისა და თბილისის გუნდებს შორის. პირველი ორი პარტია ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენლებმა წააგეს (12:15 და 14:16), მაგრამ შემდგომში მათ შეძლეს თამაშში გარდატეხა. მესამე პარტია დამთავრდა თბილისელთა გამარჯვებით — 15:10. თბილისელთა უპირატესობით აღინიშნა მეოთხე პარტიაც, — 15:13. მეხუთე, გადამწყვეტ პარტიაში, ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენლები მოიქანცნენ. ამან საშუალება მისცა მოწინააღმდეგეს გაეძლიერებინა იერიშები და მოეგო პარტია ანგარიშით — 15:9. ამრიგად, ლენინგრადის გუნდი გამოვიდა მეორე ადგილზე, საქართველოსი კი — მესამეზე. ეს შედეგი ჩვენი რესპუბლიკის ფრენბურთელი ქალების დიდი გამარჯვებაა. ამით მათ მოიპოვეს სპორტის ოსტატის წოდების მიღების უფლება.

ვაჟთა გუნდებს შორის პირველი ადგილი დაიკავა მოსკოვის ფრენბურთელთა ძლიერმა კოლექტივმა, მეორე ადგილზე გამოვიდა ლენინგრადის გუნდი, მესამეზე კი რიგისა.

წარუმატებლად გამოვიდა შეჯიბრებაზე თბილისის ვაჟთა გუნდი, რომელმაც დაიკავა მხოლოდ მეშვიდე ადგილი.

ᲡᲙᲝᲚᲘᲡ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲨᲘ

ქობულეთის რაიონის სოფელ ხალას საშუალო სკოლის ფიზკულტურულმა საბჭომ მოაწყო სპორტული დღე. ველოსიპედისტთა შეჯიბრებაში გაიმარჯვა თ. ხალვაშმა. ჩატარდა აგრეთვე სასკოლო პირველობის გათამაშება კალათბურთში, ფრენბურთსა და მძლეოსნობაში. მოსწავლეებმა საღამოს დაანთეს კოცონი და შეასრულეს ტანვარჯიშული ნომრები. დასასრულ გამარჯვებული სპორტსმენები დაჯილდოებულ იქნენ პოლიტიკური და მხატვრული ლიტერატურით.

ნ. შუბლაძე

ᲒᲝᲠᲨᲘ

რუსული საშუალო სკოლის სპორტულ დარბაზში მოეწყო ამხანაგური შეხვედრა რუსული საშუალო სკოლისა და ნ. ბარათაშვილის სახელობის გორის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ფრენბურთელ ქალთა გუნდებს შორის. შეხვედრა დამთავრდა სტუდენტების გამარჯვებით.

ნ. ბერიძე

სპორტული თემატიკა დიდი პოპულარობით სარგებლობს სამხატვრო აკადემიის სტუდენტთა შორის.

სურათზე: აკადემიის სტუდენტი ო. გაგნიძე მუშაობს ბადრის მტყორცნელის ქანდაკებაზე.

ფოტო მ. ზარეცკისა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ᲡᲢᲐᲓᲘᲝᲜᲘᲡ ᲑᲘᲜᲐᲓᲐᲠᲜᲘ

ზელთა საასპარეზოს — სტადიონის დამარჩენი სამი მხარე ფარღალალაა, დამპალი და ჩამტვრეული ფიცრული ღობე, როგორც სურათზე ხედავთ, არც თუ ისე ძნელი დაბრკოლებაა სხვადასხვა ჯურის პირუტყვისა და ფრთოსნისათვის.

აი ამათ კი შეუძლიათ თქვან სპორტული ბაზა გვაქვსო. დილიდან საღამომდე ყოველგვარი ტაიმის,

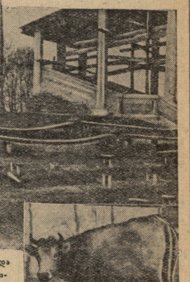

არის ერთი უძველესი ლეგენდა მოლა ნასრედინზე. ცნობილ შუააზიელ ოხუნჯს ასეთი ანდერძი დაუტოვებია: როცა მოვკვდე, ჩემს საფლავზე ერთი მხრიდან დიდი რკინის კარები დამკიდეთ ბოქლომით, დანარჩენი სამი მხარე კი სრულიად ღია იყოსო.

ჩვენ არ ვიცით ნასრედინის ანდერძი შესრულდა თუ არა, მაგრამ ეს ლეგენდა გაგვახსენდა, როცა სამტრედიის „ლოკომოტივის" სტადიონზე მოვხვდით.

შეხედავთ გარედან სტადიონს — არა უშავს, სტადიონს ჰგავს, აგურით ნაშენი და რკინით გაწყობილი ღობე აქვს შემოვლებული, კარიც აქვს. მაინცდამაინც ვერ დაძრახავთ.

ეს მოლას ანდერძის პირველი ნაწილია. ანდერძის მეორე ნაწილიც ძლიერ წააგავს სამტრედიის რკინიგრეგლამენტისა და შეზღუდვის კარეში დათოხარიკობენ სტადიონზე. „უპატრონო ეკლესიასო"... ხომ გაგიგიათ ანდაზა. ჰოდა, დაეპატრონენ ცხოველები სტადიონს. დამტვრეული, ჩალეწილი „ტრიბუნები", ტალახის გუბეებით სავსე მინდორი, შელახული ძელები. ამაზე მეტის პრეტენზია არც აქვთ „ლოკომოტივის" სტადიონის ბინადართ.

ბ. მალაღურაძე

სურათზე: სტადიონის ტრიბუნები და მისი ბინადარნი.

ᲛᲝᲙᲚᲔᲓ ᲓᲐ... ᲒᲐᲣᲒᲔᲑᲠᲐᲓ

კასპის რაიონის სოფელ ზემო ხანდაკში არის 8-წლიანი სკოლა. ამ სკოლაში მოღვაწეობს ფიზკულტურის მასწავლებელი ნ. გოგიაშვილი.

უბრალო ვინმე არ გეგონოთ გოგიაშვილი. კაცს გორის ნ. ბარათაშვილის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის ფაკულტეტი დაუმთავრებია, მძლეოსნობაში მეორე თანრიგი აქვს.

შეიძლება გოგიაშვილს ინსტიტუტში მარტო მიმკლავ-შემკლავს ასწავლიდნენ და ფიქრობდნენ, რომ ქართულს იგი ისედაც სრულყოფილად იყო დაუფლებული. ჩვენ კი ინსტიტუტის ხელმძღვანელებს მათი აღზრდილის მიერ შედგენილ დოკუმენტს წარვუდგენთ. დაე, თვით განსაჯონ რას ასწავლიდნენ მას ოთხი წლის განმავლობაში. ეს დოკუმენტი — ერთი მოხსენებითი ბარათი, გოგიაშვილის შემოქმედების ერთ-ერთი ბრწყინვალე ნიმუში, „ძევს" კასპის რაიონის ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა კომიტეტში. მოგვყავს იგი სიტყვა-სიტყვით, უცვლელად.

„კასპის ფიზკულტურის კოლექტივის კომიტეტს

მოხსენებითი ბარათი

მოგახსენებთ, რომ ზ/ხანდაკის რვაწლიან სკოლასთან არსებული ფიზკულტურის კოლექტივი. გთხოვთ დაგვიმტკიცოთ მესამე თანრიგოსანი სამი".

ასე წერს მასწავლებელი — მოკლედ და კონკრეტულად, ერთობ ლაკონიურად, მაგრამ ფრიად გაუგებრად.

გ. ბებიაშვილი

ყოველი მხრიდან

○ კანადის ძალოსანმა ხინბერნმა (მძიმე წონა) აჰიმვაში დაამყარა ახალი მსოფლიო რეკორდი — 160 კგ. ხინბერნი ოცდასამი წლისაა. იგი იწონის 124 კგ-ს. აჰიმვაში ვარჯიშისას მას უკვე ნაჩვენები აქვს 164 კგ.

○ ფეხბურთში მორიგი მსოფლიო პირველობა გაიმართება 1954 წელს შვეიცარიაში. განაცხადები ჩემპიონატში მონაწილეობის მისაღებად უკვე წარადგინა 40 სახელმწიფოს ფეხბურთელთა ფედერაციამ, მათ შორის უნგრეთმა, ჩეხოსლოვაკიამ, პოლონეთმა, რუმინეთმა, ბულგარეთმა და სხვ.

○ ნორვეგიელმა სტრანდლიმ არგენტინაში მძლეოსანთა შეჯიბრებაზე უროს ტყორცნაში აჩვენა შესანიშნავი შედეგი, რაც აღემატება ოფიციალურ მსოფლიო რეკორდს. სტრანდლის შედეგია 61 მ 38 სანტიმეტრი.

○ ამერიკის შეერთებული შტატების მძლეოსანმა ბრიესმა დაამყარა ახალი მსოფლიო რეკორდი ბადროს ტყორცნაში — 57 მ 73 სანტიმეტრი.

რედაქტორი **Ი. ᲣᲒᲣᲚᲐᲕᲐ**

გაზეთი გამოდის ოთხშაბათობით და კვირაობით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელბაქიძის დაღმართი № 12, დეპეშებისათვის: თბილისი, „ლელო", ტელეფონები: რედაქტორისა — 3-64-92, პ/მგ მდივნისა და განყოფილებების — 3-90-34, მორიგისა და გამომშვებების — 3-38-25.

ლ. პ. ბერიას სახელობის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი", თბილისი, ლენინის ქ. № 14.

უე 02398